

TÜRI ÜHISGÜMNAASIUM

Inimene ja õigus

Ainekava

Õppeaine üldeesmärk: anda õpilastele üldteadmisi õiguse ajaloolisest kujunemisest, selle tähtsusest ühiskonnas ning tutvustada lühidalt era- ning avalikku õigust.

Õpieesmärk: Õppeaine läbimise tulemusena oskab õpilane orienteeruda õiguse üldprobleemides, oskama õigusolukordades käituda ning

Aine maht: kaks kursust (70 tundi)

Temaatiline kava:

Tunnid	Teema
1-2	Sissejuhatus ainesse. Miks sellist ainet vaja on? Mis on õigus? Milline õigus on õiglane? Miks õigust vaja on? Õiguse idee.
3-4	Õiguse süsteem. Õiguse praktilise kasutamise oskus.
5-6	Õiguse kujunemine. Rooma õigus.
7-8	Religioossed ja ilmalikud õigussüsteemid. Mandri-Euroopa õigussüsteem, Anglo-Ameerika õigussüsteem.
9-10	Eesti õigussüsteemi kujunemine.
11-12	Õiguse struktuur. Eraõigus. Avalik õigus. Õiguse allikad.
13-14	Riigiõigus. Riigi mõiste. Riigiorganid. Põhiseaduse printsiibid. Põhiõigused. Võimude lahusus. Haldusõigus. Avalik haldus. Haldusõiguse üldpõhimõtted. Avaliku halduse kandjad (kelle poole pöörduda, millal ja kuidas).
15-16	Haldusõigus. Haldusmenetluse läbiviimise põhimõtted. Diskretsioon ja selle rakendamine. Seaduse tõlgendamine.
17-18	Eraõigus. Tsiviilõiguse põhimõtted ja pandektiline süsteem. Tsiviilõigused ja nende kaitse.
19-20	Karistusõigus. Süütegude jagunemine kuritegudeks ja väärtegudeks. Karistused, nende eesmärk
21-22	Süüteo koosseis. Süüvõimelisus. Süütuse presumptsioon.
23-24	Eesti kohtusüsteem. Menetlusosalised ja menetlusstaadiumid.
25-26	Euroopa Liidu õigus ja rahvusvaheline õigus, nendevahelised erinevused. Inimõigused.
27-28	Intellektuaalne omand .
29-32	Tarbijakaitse.
33-34	Kaasuste lahendamine.
35	Probleemsituatsioonide lahendamine.
35	Kokkuvõtted I kursusest.
36-37	Sissejuhatus kursusesse. Kordamine: romaani-germaani õigusperekond, avalik õigus, eraõigus. Õigusallikad.
38-39	Võlaõiguse koht tsiviilõiguse süsteemis. Võlaõiguse üld- ja eriosa, sh lepinguvälised võlasuhted. Võlaõiguse põhimõtted.
40-41	Leping. Lepingu sõlmimine, pakkumus ja nõustumus. Tavad ja praktika. Tüüptingimused. Koduukselepingud, sidevahendi või arvutivõrgu abil sõlmitud lepingud (millal ja kuidas saab sellisest lepingust taganeda).

42-43	Kohustuste täitmine. Kohustuste rikkumine ja õiguskaitsevahendid. Pakkumus ja nõustumus ning tüüptingimused.
44-47	Võlaõigusseaduse eriosa: võõrandamislepingud, kasutuslepingud, teenuse osutamise lepingud.
48-49	Lepingu lõppemine. Lepingust taganemine ja ülesütlemine.
50-51	Lepinguvälised võlasuhted.
52-55	Lepingute sõlmimine.
56-57	Asjaõigus. Omandisuhted.
58-59	Omand ja valdus. Hüpotek ja servituut.
60-61	Perekonnaõigus. Õigused ja kohustused perekonnas.
62-63	Ülalpidamiskohustus ja vanemlikud õigused.
64-65	Pärimisõigus. Pärija ja pärandvara. Testament, pärimisleping ning seadusjärgne pärimine.
66-67	Tööõigus. Tööleping.
68-69	Tööandja ja töötaja kohustused. Töövaidlused.
70	Kokkuvõte II kursusest